

Z KARLOVARSKÝCH PRÁVNICKÝCH DNŮ 2019¹⁾

Jozef Milučký

Vybrané otázky administratívneho sankcionovania v praxi²⁾

Mohlo by sa zdať, že všetko v oblasti správneho trestania je v Slovenskej republike jednoduché a jasné, avšak tých sporných vecí je veľmi veľa a vyplývajú zrejme, a podľa môjho názoru hlavne, z dôvodu, že správne sankcionovanie v Slovenskej republike nie je skodifikované a upravené v jednej zákonnej úprave, ako je tomu v súčasnosti v Českej republike, kde bola v nedávnej minulosti v oblasti správneho sankcionovania rovnaká situácia, ako na Slovensku.

Čiastočne je síce administratívne sankcionovanie na Slovensku skodifikované v priestupkových veciach, a to na základe zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej aj „ZoP“), ale aj tak je táto úprava nedostatočná, nakoľko i v priestupkovom zákone absentujú rôzne inštitúty a napriek tomu je potrebné a nevyhnutné ich aplikovať, ako napr. ak v praxi ide o ukládanie správnych sankcií za dva a viac priestupkov u rovnakého páchatela, a teda ak ide o sankcionovanie súbehu v priestupkových veciach, či iných správnych deliktov a aplikáciu absorpčnej zásady. Ďalej v tejto súvislosti absentuje inštitút upustenia od potrestania ale tiež úprava, ak ide o pokračujúci, o trvajúci alebo hromadný správny delikt, ale sú to i ďalšie inštitúty, ako napríklad, ak ide o poľahčujúce a priťažujúce okolnosti a pod., čo značne sťažuje rozhodovaciu činnosť správnych orgánov ako i správnych súdov, teda krajských súdov, ako i Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu kasačného. Veľký počet vecí v priestupkovej agende je však normatívne upravený nielen v priestupkovom zákone, ale tiež i v množstve osobitných zákonov a ak ide o procesné otázky, na ich procesnú úpravu je potrebné subsidiárne aplikovať i zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, čo nám explicitne vyplýva z § 51 ZoP, a to v prípadoch, ak v priestupkovom zákone absentuje vlastná procesná úprava.

¹⁾ Príspevky z konferencií nejsou recenzované a mají charakter původního přednášeného příspěvku, jejich forma tedy neodpovídá nárokům na psaný odborný článek.

²⁾ Příspěvek byl přednesen na XXVII. Konferenci Karlovarské právnické dny.

Ďalej, ak ide o iné správne delikty, tieto sú okrajovo charakterizované v § 71 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (zákon č. 162/2015 Z. z.), ich skutkové podstaty sú tiež na Slovensku *de lege lata* vymedzené vo veľkom množstve osobitných zákonov a ak ide o procesné otázky, tiež sa prejednávajú v zmysle zák. č. 71/1967 Zb., o správnom konaní, v znení neskorších predpisov.

Absenciu nedostatočnej úpravy správneho trestania výrazne dopĺňajú svojou rozhodovacou činnosťou správne súdy, a to predovšetkým Najvyšší súd SR, ale tiež i Ústavný súd SR, ako najvyššie súdne authority v Slovenskej republike.

V podmienkach Slovenskej republiky zodpovednosť za správne delikty upravuje oblasť správneho práva.

Osobitnú pozornosť by som venoval otázkam správneho sankcionovania v rámci súbehu správnych deliktov v priestupkových veciach, či iných správnych deliktov, a to v prípadoch, ak sa deliktuálnemu správaniu dopustí totožný páchatel' a sú splnené zákonné podmienky pre vykonanie spoločného konania o zbíhajúcich sa deliktoch a následnom uložení úhrnného trestu (absorpčná zásada).

Absorpčná zásada a jej úskalia v aplikačnej praxi správnych orgánov a správnych súdov v Slovenskej republike

Právna úprava absorpčnej zásady v § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch č. 372/1990 Zb.

„Za viac priestupkov toho istého páchatel'a prejednávaných v jednom konaní sa uloží sankcia podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na priestupok najprísnejšie postihnutel'ný, zákaz činnosti možno uložiť, ak ho možno uložiť za niektorý z týchto priestupkov“.

Z citovaného ustanovenia § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch vyplýva, že v prípade, ak sa koná o dvoch a viacerých zbíhajúcich sa priestupkoch toho istého páchatel'a v konaní jednom spoločnom, ukladá sa páchatel'ovi úhrnný správny trest (absorpčná zásada) za priestupok najprísnejšie sankcionovateľný.

Aby mohol správny orgán vychádzať z § 12 ods. 2, a teda aplikovať absorpčnú zásadu, vyžaduje zákonodarca splnenie 3 kumulatívnych podmienok, a to:

- ide o jedného páchatel'a, ktorý sa dopustil viacerých priestupkov, t. j. aspoň dvoch priestupkov
- o priestupkoch sa rozhoduje v konaní jedinom, t. j. nemôže ísť o súbeh vtedy, ak napr. (u dvoch priestupkoch) o jednom priestupku páchatel'a by už bolo právoplatne rozhodnuté a následne by mal správny orgán rozhodovať o inom priestupku toho istého páchatel'a
- o zbíhajúcich sa priestupkoch rozhoduje rovnaký správny orgán, čo znamená, že pôjde o spoločné konanie, ktorý inštitút je upravený v § 57 ZoP.

Z ust. § 57 ods. 1 veta prvá ZoP vyplýva, že *„ak sa páchatel' dopustil viacerých priestupkov, ktoré je príslušný prejednať ten istý orgán, prejednávajú sa tieto priestupky v jednom konaní“.*

Z odseku 2 uvedeného ustanovenia vyplýva, že „spoločné konanie sa uskutočňuje tiež proti všetkým páchatelom, ktorých priestupky spolu súvisia a ktoré prejednáva ten istý orgán. Na urýchlenie konania alebo z iného dôležitého dôvodu možno vec niektorého páchatela priestupku vylúčiť zo spoločného konania“.³⁾ Citované ustanovenie o spoločnom konaní má svoj význam, pretože napomáha správne orgánu aplikovať absorpčnú zásadu, v zmysle ktorej za viac priestupkov toho istého páchatela prejednávaných v jednom konaní sa uloží sankcia podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na priestupok najprisnejšie postihnutelný.

Aplikačné problémy v prípadoch, ak je na spoločné konanie príslušných niekoľko správnych orgánov

V prípade, že by na prejednanie súbežných priestupkov bolo príslušných niekoľko správnych orgánov, môže dôjsť k procesným ťažkostiam a za takejto situácie je len logické, že by nemohlo dôjsť k spoločnému konaniu v zmysle ust. § 57 ZoP, ktoré by vykonal a zrealizoval jeden správny orgán, a teda nemôže za tejto situácie v podstate dôjsť k uloženiu úhrnného trestu a uplatneniu absorpčnej zásady, pretože to znamená, že :

- v prípade, že chceme hovoriť o aplikácii absorpčnej zásady v rámci správneho sankcionovania, hovoríme nesporne o jednom páchatelovi a súbehu jeho dvoch alebo viacerých správnych deliktov, ktoré svojim konaním spáchal,
- ak ide o súbeh viacerých správnych deliktov, vzhľadom na nedostatok špeciálnej úpravy na administratívne sankcionovanie na Slovensku, je nevyhnutné aplikovať zásady na ukladanie úhrnného trestu metódou *analógie legis* z trestného zákona.

Výsledná výška sankcie je jednoznačne v prospech žalobcu

Aplikácia absorpčnej zásady v rámci správneho sankcionovania za viaceré súbežné správne delikty je z hľadiska výslednej výšky sankcie jednoznačne v prospech žalobcu, nakoľko v prípade, že by došlo k uloženiu samostatnej sankcie (sankcií) za každý jeden zo zbíhajúcich sa správnych deliktov, bola by výsledná výška sankcie uložená páchatelovi podstatne vyššou.

Aplikácia absorpčnej zásady je v podstate postavená na princípe, že sa páchatelovi poskytuje „**nepriame oslobodenie**“ od menej závažných deliktov ktoré spáchal v súbehu, nakoľko dôjde k postihu za správny delikt, za ktorý zákon určuje „najprisnejší postih“(tzv. úhrnná sankcia).⁴⁾ Z toho vyplýva, že ak určitý subjekt spácha viacero deliktov, uloží mu správny orgán sankciu v zmysle ustanovenia vzťahujúceho sa na správny delikt najprisnejšie sankcionovateľný.

³⁾ Peter Potásch a kolektív: *Zákon o priestupkoch*, Eurokódex 2016.

⁴⁾ Tamtéž.

Obdobná právna úprava sankcionovania súbehových deliktov v prípade ukladania správnych trestov za viac priestupkov je i v zákonodarstve Českej republiky, avšak v súčasnosti v zmysle novej právnej úpravy s možnosťou správneho orgánu uloženia ešte i sprísnenej sankcie, a teda český zákonodarca v novej úprave premietol i asperačnú zásadu, kedy sa horná hranica sadzby pokuty za priestupok najprísnejšie trestný zvyšuje až o polovicu, najvyššie však do sumy, ktorá je súčtom horných hraníc sadzieb pokút za jednotlivé spoločne prejednávane priestupky (na rozdiel od Slovenskej republiky). Tieto skutočnosti vyplývajú z ustanovenia § 41 nového českého priestupkového zákona č. 250/2016 Sb., o zodpovednosti za priestupky a řízení o nich.

Z ust. § 41 nového českého priestupkového zákona vyplýva, že tiež sa v prípade súbehových vecí jedného páchatela vykoná spoločné konanie a uloží sa páchatelovi úhrnný správny trest, a teda bude sa rovnako, ako i v SR aplikovať absorpčná zásada.

Ako vidieť z uvedeného ustanovenia a tiež i z dôvodovej správy k novému českému priestupkovému zákonu, zákonodarca navrhol a doplnil absorpčnú zásadu (pri ponechaní zásady kumulačnej) o zásadu asperačnú. Správny orgán však nemusí zostrenie sadzby využiť, ako svoju zákonnú kompetenciu, ale je iba na jeho úvahe, či svoju kompetenciu v závislosti od posúdenia okolností konkrétneho prípadu využije.

Úhrnný správny trest sa tiež uloží v ČR podľa zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na priestupok najprísnejšie trestný (zásada absorpcie).⁵⁾

Uplatní sa absorpčná zásada i v skrátených formách konania o priestupku v Slovenskej republike?

V ustanoveniach §§ 84 až 86 ZoP je upravené blokové konanie a v § 87 ZoP rozkazné konanie. Za priestupok možno uložiť pokutu v blokovom konaní, ak je priestupok spoľahlivo zistený a obvinený z priestupku je ochotný pokutu zaplatiť.

Inštitút rozkazného konania sa uplatní vtedy, ak je nepochybné, že obvinený z priestupku sa priestupku dopustil a ak vec nebola vybavená v blokovom konaní, môže správny orgán bez ďalšieho konania vydať rozkaz o uložení sankcie za priestupok.

Inštitúty, ako blokové, resp. rozkazné konanie sú charakteristické najmä tým, že:

- ZoP nevyklučuje ani v rámci aplikácie inštitútov skrátených foriem konaní, aby správny orgán tiež aplikoval absorpčnú zásadu,
- ide o kogentnú povahu absorpčnej zásady, čo znamená, že priestupca v prípade splnenia zákonných podmienok uvedených v § 12 ods. 2 ZoP,

⁵⁾ Ondrušová, M., Ondruš, R., Vytopil., P.: *Zákon o zodpovednosti za priestupky a řízení o nich*. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb. Praha: Leges, 2017, 776 s. ISBN 978-80-7502-212-7. vid' s. 286.

může sa domáhať, aby mu v jeho súbehových veciach bola uložená úhrnná sankcia, a teda aby došlo *ex lege* ku aplikácii absorpčnej zásady a správny orgán je povinný absorpčnú zásadu aplikovať *ex offio* bez toho, aby o to priestupca žiadal,

- zákonodarca vychádza z prezumpcie, že orgán verejnej správy má v súbehových priestupkových veciach vedomosť o aplikácii absorpčnej zásady *ex offio* a o postupe v súlade s § 12 ods. 2 ZoP.

Má byť úhrnná sankcia uložená aj vtedy, ak sa zbiehajúce priestupky mali prejednať v spoločnom konaní, ale sa neprejednali?

Úhrnná sankcia by mala byť uložená aj vtedy, ak sa zbiehajúce priestupky neprejednali v spoločnom konaní, hoci sa v ňom prejednať mali. K tomu dochádza najčastejšie z dôvodu príslušnosti rôznych správnych orgánov.

Skutočnosť, že úhrnná sankcia by mala byť uložená aj vtedy, ak sa zbiehajúce priestupky neprejednali v spoločnom konaní, hoci sa v ňom prejednať mali, vyplýva aj z judikatúry NSS Českej republiky (viď Sb. NSS č. 2248/2011/rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2009, č. j. 1 As 28/2009-62⁶⁾), k čomu dochádza najčastejšie z dôvodu príslušnosti rôznych správnych orgánov (vidieť, že ide o určitú odlišnosť od úpravy v trestnom práve, kde je príslušný na rozhodovanie o všetkých trestných činoch jeden súdny orgán).

Uvedené skutočnosti sú zjavné z uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 18. 6. 2009, č. j. 1 As 28/2009 – 62, v dôvodoch ktorého je veľmi vhodným inštruktážnym spôsobom rozobratý súbeh sankcionovania viacerých priestupkových vecí a následná aplikácia absorpčnej zásady.

Právna veta z uvedeného rozhodnutia znie :

„Nevede-li správní orgán v rozporu s § 57 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, společné řízení o více přestupcích téhož pachatele, není takový postup vadou řízení, je-li z odůvodnění následného rozhodnutí zřejmé, že ve věci byla aplikována zásada absorpční, zakotvená v § 12 odst. 2 citovaného zákona pro ukládání trestu za souběh přestupků“. V uvedenej veci NSS ČR v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného správneho orgánu proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové rozsudkom kasačnú sťažnosť správneho orgánu zamietol.

Z dôvodov rozhodnutia správneho orgánu :

Městský úřad N. P. žalobci uložil pokutu ve výši 6000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu sedmi měsíců a povinnost uhradit náklady řízení v částce 2500 Kč.

- při řízení nákladního vozidla tovární značky Fiat Ducato šlo o souběh 3 přestupků (zákazu předjíždění, ohrožení řidiče jedoucího za ním a užití k jízdě vozidla s neplatnou přepravní registrační značkou...).

⁶⁾ www.nssoud.cz

Komparačné zaujímavosti z rozsudku krajského súdu v Hradci Králové⁷⁾

[10] Krajský soud v H. K. v odůvodnění rozsudku uvedl, že ke dni 16. 4. 2008 se u Městského úřadu Nová Paka seběhla k řešení celkem tři oznámení Policie České republiky o podezřeních, že žalobce spáchal uvedené přestupky.

Podstatou věci je, zda o těchto 3 přestupcích mělo být vedeno společné řízení dle § 57 zákona o přestupcích?

- krajský soud dospěl k závěru, že podmínky společného řízení splněny byly, neboť se jednalo o přestupky téhož žalobce,
- Městský úřad Nová P. byl ve věcech věcně, místně i funkčně příslušným správním orgánem,
- žádné jiné předpoklady pro projednání přestupků spáchaných jedním pachatelem ve společném řízení pak zákon nestanoví.

[11]

- KS uvádí, že žalovaný správní orgán se mýlil, bránil-li se tím, že v případě přestupku dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla nešlo o přestupek související s dalšími dvěma přestupky,
- rozhodující je pouze to, zda se v daném okamžiku u příslušného orgánu sbíhají přestupky k rozhodnutí,
- společné projednání přestupků téhož pachatele je tedy ze zákona povinné u všech přestupků, o nichž ještě nebylo rozhodnuto,
- společnému projednání by bránilo jediné oznámení rozhodnutí správního orgánu I. stupně obviněnému ze spáchání toho kterého přestupku,
- ustanovení § 57 odst. 1 zákona o přestupcích nerozlišuje ani mezi různorodostí možných přestupků projednávaných ve společném řízení,
- proto nemůže obstát námitka žalovaného o nesouvislosti přestupků.

[12]

- správní orgány uvedeným postupem žalobce poškodily, neboť tím v jeho případě nedošlo k použití zásady absorpce sazeb zakotvené v § 12 odst. 2 zákona o přestupcích,
- v souzené věci byly formálně splněny požadavky stanovené § 57 odst. 1 zákona o přestupcích na vedení společného řízení.

Z kasační stížnosti správního orgánu :

[14]

- správní orgán se bránil, že při naprosté absenci závazného výkladu

⁷⁾ Tieto rovnako vyplývajú z aplikačnej praxe v SR a sú totožné so slovenským priestupkovým zákonom a zásadami administratívneho sankcionovania v Slovenskej republike.

(kdy judikáty existují pouze k § 57 odst. 2 zákona o přestupcích) řídil jedinou právní pomůckou, totiž právní literaturou (Z. Červený, V. Šlauf: *Přestupkové právo*, Linde Praha 2008, str. 130, či H. Kučerová: *Dopravní přestupky v praxi*, Linde Praha 2006, str. 228), podle níž se společné řízení o přestupcích téhož pachatele vede pouze tehdy, pokud již o některém ze skutků nebylo zahájeno řízení.

[15]

- krajský soud podle žalovaného (sťažovateľa) nezávažil všechny relevantní skutečnosti a nijak nedoložil tvrzení, že samostatným projednáním uvedených přestupků byl žalobce zvýhodněn oproti rozhodnutí ve společném řízení a za všechny přestupky byly žalobci uloženy pokuty v souhrnné výši 43 000 Kč, povinnost uhradit náklady řízení v celkové výši 4500 Kč a trest zákazu řízení motorových vozidel v délce 24 měsíců. Přitom za nejzávažnější ze zjištěných přestupků, tedy za přestupek dle § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích lze uložit pokutu do výše 50 000 Kč a zákaz řízení na dobu dvou let, což by v tomto případě závažné recidivy, spočívající ve spáchání nejméně sedmi dopravních přestupků bylo na místě. Žalobce tak zásadním způsobem znevýhodněn nebyl.

Posouzení věci samé Nejvyšším správním soudem ČR

[23]

- v daném případě jsou sporné otázky spojené s povinností správního orgánu projednávat více přestupků spáchaných tímž pachatelem ve společném řízení dle § 57 odst. 1 přestupkového zákona.

[24]

- ze správního spisu vyplynulo, že žalobce v rozhodném období spáchal více různých přestupků, přičemž totožnost jednotlivých skutků spočívala pouze v osobě pachatele,

[25]

- kasační soud se částečně ztotožnil se závěrem krajského soudu, že v souzené věci byly formálně splněny požadavky stanovené § 57 odst. 1 zákona o přestupcích na vedení společného řízení,
- žalobce se nepochybně dopustil více přestupků a příslušným k jejich projednávání byl Městský úřad Nová Paka,
- z výše uvedeného přehledu je též zřejmé, že Městský úřad Nová P. řízení o předmětných přestupcích vedl po určité, byť i krátkou dobu souběžně (ačkoliv bylo v pořadí druhé a třetí řízení oficiálně zahájeno až dnem 9. 5. 2008, o podezření, že žalobce spáchal další přestupky, správní orgán věděl již ode dne 2. 4. 2008, resp. 15. 4. 2008, kdy mu byly tyto okolnosti oznámeny policií).

[26]

- samotné porušení ust. § 57 odst. 1 zákona o přestupcích (nevedení společného řízení) však nelze považovat za takovou vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí správního orgánu,

- uvedené ustanovení § 57 odst. 1 zákona o přestupcích je totiž pouhou procesní cestou vedoucí k naplnění § 12 odst. 2 zákona o přestupcích, zakotvujícího pro účely trestání sbíhajících se přestupků princip absorpce,
- **princip absorpce** - jehož podstata tkví v absorpci sazeb (*poena maior absorbet minorem*, tedy přísnější trest pohlcuje mírnější).

[27]

- úprava zákona o přestupcích ve vztahu k trestání jejich souběhu je však narozdíl od úpravy trestněprávní neúplná,
- zejména neřeší moment, do kdy je přestupky možno považovat za sbíhající se (podle § 35 ods.2 TZ je pro trestné činy tímto mezníkem vyhlášení odsuzujícího rozsudku soudu prvního stupně),
- neřeší ani důsledky, není-li z jakýchkoli důvodů vedeno společné řízení (kupř. tak neumožňuje uložení souhrnného trestu ve smyslu § 35 odst. 2 trestního zákona).

[28]

- NSS proto dovodil, že při trestání správních deliktů týmž správním orgánem se přiměřeně uplatní i principy ovládající souběh trestných činů,
- nutnost aplikovat tento trestněprávní institut vyplývá z obecné potřeby použít ve prospěch obviněného analogii z trestního práva ve správním trestání všude tam, kde vzhledem k neexistenci jednotného kodexu správního trestání v českém právním řádu nejsou výslovně upraveny některé základní zásady a instituty, jež by měly být zohledněny v případě jakéhokoli veřejnoprávního deliktu. K této zásadě se již Nejvyšší správní soud vyslovil např. ve svém rozsudku ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67, dle něhož „použití analogie ve správním trestání je přípustné, a to v omezeném rozsahu, pouze tam, kdy to, co má být aplikováno, určitou otázkou vůbec neřeší, nevede-li takový výklad k újmě účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytvoření a ochraně je veřejný zájem“. Obdobně v rozsudku ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007 - 135, publikovaném pod č. 1338/2007 Sb. NSS, zdejší soud konstatoval:

„Správním deliktem je protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, správní orgán za ně pak ukládá zákonem stanovený trest. Jedná se o protiprávní jednání bez ohledu na zavinění, zpravidla výslovně označené zákonem jako správní delikt. Věcný rozdíl mezi trestnými činy a správními delikty bývá i velmi mlhavý, může být i výsledkem politického rozhodnutí („dekriminalizace“), a je běžné, že skutky trestané právním řádem jednoho státu nebo v určité době jako trestné činy jsou podle právního řádu jiného státu nebo v jiné době „pouze“ správními delikty a naopak. Pro ilustraci lze vzpomenout i někdy převrácený poměr u peněžitých sankcí: stamilionové pokuty, které hrozí za některé správní delikty, a více než desetinásobně přesahují možnou výměru peněžitého trestu podle trestního zákona. Také proto pro trestnost správních deliktů musí platit obdobné principy a pravidla jako pro trestnost trestných činů.“

[29]

- trestněprávní doktrína uvádí, že souběh "je dán tehdy, jestliže se pachatel dopustil dvou nebo více trestných činů dříve, než byl pro některý z nich vyhlášen soudem prvního stupně odsuzující rozsudek za podmínky, že tento rozsudek později nabyl právní moci a že o něm neplatí fikce neodsouzení" (viz Šámal, P., Púry, F., Rizman, S.: Trestní zákon. Komentář. I. díl. 6., doplněné a přepracované vydání. C. H. Beck, Praha, 2004, str. 26).

[30]

- žalobce více skutky naplnil skutkové podstaty různých přestupků,
- protože se těchto přestupků dopustil v období před oznámením rozhodnutí, jímž byl za některý z nich potrestán,
- jednalo se o jejich vícečinný souběh nestejnorodý.

[31]

- podle § 35 trestního zákona se při postihu souběhu trestných činů ukládá úhrnný nebo souhrnný trest. Tyto tresty "*představují pro pachatele výhodnější postup, neboť je v nich zohledněna skutečnost, že pachatel se dopustil dalšího trestného činu, aniž byl varován odsuzujícím rozsudkem týkajícím se dřívějšího trestného činu*" (viz Šámal, P., Púry, F., Rizman, S.: cit. dílo, str. 301),
- z téhož ustanovení plyne zásada uložení shodného trestu za sbíhající se trestné činy bez ohledu na to, zda je o těchto činech vedeno společné řízení (§ 20 odst. 1 trestního řádu) či ne,
- při ukládání úhrnného i souhrnného trestu soud vychází ze stejných zásad,
- z hlediska trestního práva tedy nehraje roli, kdy všechny sbíhající se trestné činy vyjdou najevo, tato skutečnost nesmí být pachateli ani ku prospěchu, ani na újmu,
- je zřejmé, že pro trestání souběhu není bezpodmínečně nutné vedení společného řízení, ale naopak je zcela nezbytné použití absorpční zásady, tedy vzájemné posouzení veškerých souvisejících trestních sazeb.

[32]

- nevedení společného řízení o přestupcích žalobce by nemuselo *prima facie* způsobovat vadu řízení dopadající na zákonnost rozhodnutí, pokud by z těchto navazujících rozhodnutí bylo patrné uplatnění zásad stanovených pro ukládání trestu za souběh přestupků,
- je zřejmé, že pro důsledné použití ustanovení trestního zákona o souhrnném trestu (tedy současné zrušení výroku o trestu uloženém pachateli dřívějším rozhodnutím) chybí dostatečný právní základ,
- nicméně není důvodu, proč by se uvedené principy nemohly s řádným odůvodněním všech souvislostí a sousledností aplikovat, tedy proč by správní orgán neměl při ukládání následného trestu přihlížet k trestům uloženým dříve za sbíhající se přestupky.

[33]

- v kasační stížnosti žalovaný naznačil aplikaci zásady absorpce v předmětných rozhodnutích, když uvedl, že podle nej žalobce nebyl znevýhodněn a
- součet uložených sankcí nepřesáhl zákonnou sazbu pro nejpřísněji postižitelný přestupek,
- uvedenému závěru však odůvodnění ani jednoho z rozhodnutí správních orgánů neodpovídá,
- jakákoliv souvislost ukládaných trestů s tresty uloženými dříve v nich není zmíněna ani náznakem,
- správní orgány se v daném případě dopustily nezákonné kumulace, když stanovily tresty za jednotlivé sbíhající se přestupky dílčím způsobem, tedy podle kumulativní zásady.

[34]

- jestliže žalovaný až v kasační stížnosti provedl podrobnější rozbor trestů za předmětné přestupky, učinil tak pozdě,
- tímto způsobem již nelze porušení povinnosti správního orgánu uvést všechny relevantní důvody rozhodnutí do jeho odůvodnění dodatečně zhojit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003 - 58).

Z uvedeného rozhodnutí NSS ČR je zřejmé, že právní úprava a problémy v oblasti administrativního sankcionování v priestupkových veciach, resp. pri iných správnych deliktach, boli donedávna i v Českej republike v podstate rovnaké (do prijatia nového českého zákona o priestupkoch č. 250/2016 Sb., ktorý nadobudol účinnosť od 1. júla 2017), ako v Slovenskej republike, kde je platná a účinná i v súčasnosti.

Súbeh priestupkov všeobecne

O súbeh priestupkov ide v prípade, keď páchatel spáchal dva alebo viac priestupkov skôr ako bol za niektorý z nich uznaný vinným.

Ide o prípad ukladania správnej sankcie - trestu za viac spáchaných priestupkov v rámci jedného rozhodnutia. V takom prípade sa páchatelovi ukladá úhrnný správny trest.

Súbeh priestupkov môže byť:

- jednočinný súbeh, ak páchatel jedným spáchaným skutkom naplní skutkové podstaty viacerých priestupkov, alebo
- viacčinný súbeh, ak páchatel spácha viacerými skutkami viac priestupkov.

Viacčinný súbeh môže byť:

- **rovnorodý**, kedy páchatel spácha priestupky rovnakého druhu, napr. proti majetku, alebo

- **nerovnorodý**, kedy páchatel spácha priestupky rôzneho druhu, napríklad proti občianskemu spolunažívaniu a verejnému poriadku.

Vidieť, že kategorizácia súbehu v priestupkovom konaní je v podstate rovnaká ako v trestnom konaní, a z pohľadu teórie nevykazujú súbehy v rámci správneho trestania zásadné odlišnosti od súbehov v trestnom práve.

Všeobecne k zásadám ukladania úhrnných trestov v rámci súbehu správnych deliktov

O súbeh priestupkov sa jedná, v prípade ak správny orgán osobe, ktorá bola uznaná za vinnú zo spáchania viacerých priestupkov, ukladá úhrnný trest a správny orgán môže v tejto situácii uvažovať o určení sankcie - trestu, a to v zmysle jednej z troch zásad:

- **Zásada kumulačná**, t.j. sčítacia (z lat. *cumulare* = kupi): dochádza k sčítaniu jednotlivých trestov.
- **Zásada absorpčná**, t.j. pohlcovacia (z lat. *Ab-* + *sorbe* = nasiať): pri výmere trestu sa použije najvyššia z horných hraníc ukladaných trestov a v tomto rozmedzí sa trest uloží, je opakom kumulačnej zásady. Z tejto zásady vychádza české, ale i slovenské právo.
- **Zásada asperačná** (z lat. *asper* = drsný): Trest sa v rámci sadzby stanovenej na čin najprísnejšie trestaný z tých, ktoré sa zbiehajú, určitým spôsobom zostrí (možno prekročiť najvyššiu prípustnú trestnú sadzbu, trest však nie je obyčajným matematickým súčtom), napr. uložením nad hornú hranicu trestnej sadzby. Táto zásada je kombináciou predchádzajúcich možností.

Z hľadiska aplikácie absorpčnej zásady v súbehových veciach v Slovenskej republike je významnou pomôckou pre aplikačnú prax i Nález ÚS SR III. ÚS 571/2015 zo dňa 12. 4. 2016 a napomáha preklenúť nedostatočnú úpravu správneho trestania.

Nález Ústavného súdu SR č. III. ÚS 571/2015-47 zo dňa 12. apríla 2016

Ústavný súd SR sa v tomto náleze bližšie zaoberal otázkou aplikácie absorpčnej zásady v správnom trestaní v podmienkach Slovenskej republiky, v ktorom zdôraznil, že :

„Vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru, z odporúčania Výboru ministrov Rady Európy č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách schváleného Výborom ministrov Rady Európy 13. februára 1991 (ďalej aj „odporúčanie o správnych sankciách“), ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“; (napr. rozsudok *Neumeister v. Rakúsko* z júla 1976)], ústavný súd pripomína, že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb – podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré

sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívnoprávna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 odporúčania o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie č. (77) 31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno pritom opomenúť, že hranice medzi trestnými deliktmi, za ktoré ukladá trest súd, a správnymi deliktmi, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi“.

Vzhľadom na nedostatok špeciálnej úpravy a nekodifikovanosť správneho sankcionovania v SR, ďalej Ústavný súd zdôraznil, že :

„Trestanie za správne delikty musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívnoprávna zodpovednosť. Pri súbehu správnych deliktov pri nedostatku špeciálnej úpravy v predpisoch upravujúcich správne delikty je potrebné použiť „analogiae legis“ trestnoprávnu tzv. absorpčnú zásadu. Zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov.“

Vzhľadom na tieto závery ústavného súdu je možné dospieť jednoznačne k záveru, že úhrnný správny trest sa ukladá v zmysle zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na priestupok najprísnejšie sankcionovateľný (absorpčná zásada), a to bez ohľadu na to, či ide o jednočinný alebo viacčinný súbeh. Najprísnejšie sankcionovateľným správnym deliktom – je taký zo zbiehajúcich sa správnych deliktov, za ktorý možno uložiť pokutu s najvyššou sadzbou.

V prípade, ak budú v súbehových deliktach horné hranice sadzieb rovnaké, uloží sa správny trest v zmysle ustanovenia vzťahujúceho sa na zbiehajúci správny delikt najzávažnejší, čo zároveň znamená, že ak sa bude viesť spoločné konanie za zbiehajúce sa delikty, uloží sa sankcia v zmysle ustanovenia, ktoré obsahuje najprísnejšie sankcionovateľný priestupok. Tieto skutočnosti však znamenajú, že uvedené sa vzťahuje iba na priestupky, ktoré sa prejednávajú v spoločnom konaní a pred tým istým správnym orgánom.

V praxi sa môžu určité rozhodovacie procesy skomplikovať, hoci pôjde o rovnakého páchatela a jeho súbehové delikty, avšak tieto by prejednávali rôzne správne orgány, či už z dôvodov vecnej, či miestnej príslušnosti.

Som toho názoru, že aj v týchto prípadoch je nevyhnutnosťou absorbovať, hoci je to v praxi správnych orgánov, ale i správnych súdov z procesného hľadiska veľmi zložitú. Ak by to v praxi tak nebolo a nedošlo by aj vtedy k absorpcii sankcií, osobne sa domnievam, že by išlo o postup diskriminujúci voči tým, ktorí mali to nešťastie, hoci spáchali i keď možno kvalitatívne rovnaké priestupky (ako iní páchatelia), ale tieto ich priestupky by sa prejednávali z hľadiska vecnej a miestnej príslušnosti rôznymi správnymi orgánmi...

Význam základných zásad správneho trestania

Ich význam je o to viac dôležitejší, ak v súčasnosti absentuje v SR ustálená a skodifikovaná právna úprava správnych deliktov. Správne orgány, ako aj súdy v správnom súdnictve stále častejšie používajú pri rozhodovaní vo veciach správnych deliktov analógiu, a to *analógiu legis*.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti zohráva v rozhodovacom procese, či už pred správnymi orgánmi, alebo správnymi súdmi veľký význam Odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy č. R (91) 1 členským štátom o správnych sankciách.

Odporúčanie výboru ministrov Rady Európy č. R (91) 1 členským štátom o správnych sankciách

Ide o právne nezáväzný dokument prijatý na pôde Rady Európy, schválený Výborom ministrov z 13. februára 1991 na 452. zasadnutí zástupcov ministrov, ktorý je kľúčový, ak ide o presadzovanie a odporúčanie európskeho štandardu ochrany jednotlivca v rámci správneho trestania.

Z Odporúčania Výboru ministrov Rady Európy R (91) 1 (členským štátom) o správnych sankciách, vyplýva, že ak v čase po spáchaní činu nadobudli účinnosť menej represívne sankcie, mali by sa uplatniť tak, aby to bolo výhodné pre osobu páchatela, ktorému správny orgán uložil sankciu.

Odporúčanie Výboru ministrov je dôležitým interpretačným nástrojom pre národné správne súdy a slúži k výkladu zákonov týkajúcich sa správneho trestania. Odporúčanie vymedzuje zásady, ktoré majú prijať všetky štáty ako minimálne spoločné štandardy. Žiadne ustanovenie v tomto Odporúčaní nemožno vykladať ako ustanovenie, ktoré štátu bráni zájsť nad rámec týchto minimálnych štandardov, alebo že by sa mali obmedziť už priznané záruky.

Odporúčanie R(91) 1 ustanovuje nasledovné zásady:

1. zásadu zákonnosti,
2. zásadu zákazu retroaktivity,
3. zásada *ne bis in idem*,
4. zásada rozhodovania o správnom delikte v primeranej lehote,
5. zásada ukončenia správneho konania o delikte rozhodnutím,
6. špeciálne zásady (že obvinený má právo, aby bol informovaný o obvinení voči nemu, právo na primeraný čas na obhajobu, právo na informácie o povahe dôkazov, právo byť vypočutý, právo na odôvodnenie rozhodnutia,
7. zásada, že dôkazné bremeno je na správnom orgáne,
8. rozhodnutie OVS, ktorým sa ukladá sankcia musí byť preskúmateľné správnym súdom.

Ide o významné zásady, ktoré majú veľký význam z hľadiska dodržiavania zákonnosti rozhodnutí predovšetkým zo strany správnych orgánov, ale i z hľadiska ich kontroly správnymi súdmi v rámci súdneho prieskumu.

Princíp *ne bis in idem* je zakotvený v čl. 4 Dodatkového protokolu č. 7 Dohovoru. Podstatou tohto princípu je zabezpečiť, aby osoba nebola vystavená viacnásobnému potrestaniu alebo viacnásobnému stíhaniu za ten istý skutok. Z tohto dôvodu je preto právne bezvýznamné, či osoba bola právoplatne potrestaná alebo či bola právoplatne oslobodená spod obžaloby. Nie je rozhodujúca ani právna kvalifikácia skutku vo vnútroštátnom práve, ak správny delikt možno podradiť pod pojem „*trestné obvinenie*“ v zmysle všeobecne známych „*Engel*“ kritérií, ako ich prezentuje ESLP.

V aplikačnej praxi správnych orgánov, ale i správnych súdov vznikajú značné problémy s vymedzením a ustálením pojmu „ten istý trestný čin“, a teda prípadu, kedy pôjde o totožný skutok, ktorý by nemal byť stíhaný dvakrát. Európsky súd pre ľudské práva vytvoril v súčasnosti k aplikácii záruky „*ne bis in idem*“ veľmi zaujímavý prístup na prípady súbežnej zodpovednosti za správne delikty a za trestné činy. Ide o prípady, keď ten istý skutok napĺňa znaky skutkových podstát viacerých deliktov a v praxi je bežné, že o jednom z nich rozhoduje správny orgán a o druhom súd.

V záujme jednotnosti judikatúry súdov v SR, je dôležité, že nový Správny súdny poriadok s účinnosťou od 1. júla 2016, zakotvil v § 195 povinnosť správnych súdov prihliadať a presadzovať základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku a základných zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona v rámci správneho trestania.⁸⁾

Medzi základné zásady Trestného poriadku, na ktoré má povinnosť prihliadať správny orgán, nesporne patrí zásada *ne bis in idem* a správny orgán sa pri aplikácii § 195 Správneho súdneho poriadku musí *ex officio* zaoberať aj tým, či skutok, o ktorom rozhoduje v správnom konaní, možno podradiť pod pôsobnosť článku 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru, teda či materiálne má trestnú povahu.

V dnešnom období je jednak trestné zákonodarstvo, ale i administratívne sankcionovanie značným spôsobom ovplyvnené nedávnym rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci „**A. a B.**“ proti Nórsku, č. 24130/11 a č. 29758/11, zo dňa 15. 11. 2016, a preto v súčasnosti po tomto rozhodnutí ESLP, rezonuje v akademickej obci, ale i v aplikačnej praxi otázka, ako správne zásadu „*ne bis in idem*“ aplikovať v praxi.

EMLP vo veci „A. a B.“ proti Nórsku, posudzoval prípad, v ktorom boli sťažovatelia ako daňové subjekty dvakrát potrestaní za to isté protiprávne konanie. Sťažovateľom plynul z cudziny príjem vo výške 12.600.000 EUR, ktorý príjem nebol vykázaný v ich daňových priznaniach. Sťažovatelia si však neoprávnene znížili daňovú povinnosť vo výške 3.600.000 EUR. Voči sťažovateľom bolo v roku 2007 začaté trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania daňového podvodu a následne v roku 2008 voči sťažovateľom

⁸⁾ MILUČKÝ, J.: Správne trestanie očami nového Správneho súdneho poriadku; in: *Princíp spravodlivosti v trestnom a správnom súdnom konaní*; Pezinok: Justičná akadémia SR, 2016, s. 60 – 68.

začali administratívne konanie finančné orgány (vychádzali z dôkazov získaných v trestnom konaní) a ešte v r. 2008 im uložili daňové penále vo výške 30% daňového nedoplatku. Následne v roku 2009 boli sťažovatelia právoplatne odsúdení k trestu odňatia slobody na 1 rok za spáchanie daňového podvodu.

Osobne sa domnievam, že rozhodnutie ESLP vo veci „**A. a B.**“ proti Nórsku znamená jednak pre akademickú obec, ale i pre aplikačnú prax značnú zmenu a prielom v myslení oproti doterajšej rozhodovacej činnosti správnych orgánov a správnych súdov, ako i trestného súdu vo vzťahu k aplikácii zásady *ne bis in idem*. Sťažovatelia páni A. a B. ešte pred rozhodnutím súdu a ich odsúdení v trestnom konaní, uhradili daňové penále a im vymeranú daň.

V konaní pred ESLP sa páni A. a B. domáhali vyslovenia záveru, že ich druhé odsúdenie súdom za to isté konanie bolo nezákonné a že tým došlo na vnútroštátnej úrovni k porušeniu pravidla zásady *ne bis in idem*. Z obsahu dôvodov rozhodnutia ESLP vo veci A. a B. vyplýva, že predmetné rozhodnutie je založené na teórii vecnej a časovej súvislosti daňovej sankcie uloženej správcom dane a trestnej sankcie uloženej súdom v trestnom konaní.

Závery rozhodnutia ESLP sú a budú určite ešte veľmi zaujímavé i z pohľadu predvídateľnosti práva, a to v súvislosti „s predvídateľnosťou sankcionovania“ (na ktorú kladie ESLP v predmetnom rozhodnutí dôraz) v spojení s otázkami právnej istoty a ochrany jednotlivca.

V kontexte uvedeného je dôležité zmieniť, že právoplatnosť správneho rozhodnutia, či súdneho rozhodnutia v otázkach verejnoprávnych deliktov už nebude fyzickej osobe vôbec zaručovať v otázke právnej istoty jej ďalšiu nesankcionovateľnosť, za predpokladu rešpektovania záruk, na ktoré poukazuje ESLP v rozhodnutí A. a B.. Totiž právoplatné rozhodnutie, ktorým sa končí jedno zo súbežne, či postupne vedeného daňového a trestného konania, ktoré sú obe konaniami trestnoprávnej povahy v zmysle tzv. ENGEL kritérií, nevytvára prekážku veci rozhodnutej s účinkami „*ne bis in idem*“, ak medzi daňovým a trestným konaním existuje nielen dostatočne úzka vecná súvislosť, ale súčasne aj časová súvislosť.

V prípade, ak by došlo „k rýchlemu potrestaniu páchatel'a správcom dane“ (vrátane prípadného súdneho prieskumu správnym súdom), vidím určité riziko spočívajúce v tom, že z hľadiska teórie „tesnej“ časovej súvislosti daňovej sankcie uloženej správcom dane a následnej trestnej sankcie uloženej súdom v trestnom konaní, či bude môcť trestný súd ešte uložiť páchatel'ovi sankciu (ak by sa viedlo trestné konanie pomerne dlhší čas) i v trestnom konaní... V tejto súvislosti vidím predmetné riziko, ako opodstatnené i vzhľadom na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 15 Tdo 832/2016 zo dňa 4. januára 2017, v ktorom podľa môjho názoru NS ČR dôsledne a excelentne rešpektoval závery rozhodnutia ESLP vo veci A. a B. v otázkach teórie vecnej a časovej súvislosti daňovej sankcie uloženej správcom dane a trestnej sankcie uloženej súdom v trestnom konaní. Tiež je potrebné zdôrazniť, že NS ČR v rozhodnutí sp. zn. 15 Tdo 832/2016

zo dňa 4. januára 2017 zvýraznil ustálenú rozhodovaciu prax v Českej republike, že daňové penále⁹⁾ uložené v daňovom konaní má povahu trestnej sankcie *sui generis*, a preto je i na tento inštitút potrebné aplikovať čl. 4 ods.1 Protokolu č. 7 k Dohovoru. NS ČR zároveň ustálil, že v konaniach oboch išlo o totožný skutok a tiež, že subjekt daného trestného činu a daňového subjekt je totožnou fyzickou osobou.

Tiež je žiaduce zdôrazniť, že teória o splnení podmienky vecnej a časovej súvislosti daňovej sankcie uloženej správcom dane a trestnej sankcie uloženej súdom v trestnom konaní, musí byť splnená kumulatívne. Nebude stačiť, ak by bola splnená napr. podmienka časovej súvislosti bez zároveň súčasného splnenia podmienky vecnej súvislosti a opačne.¹⁰⁾

Z rozhodovacej činnosti ESLP možno vyvodiť, že je vecou každého zmluvného štátu, akým spôsobom ustanoví podmienky vzájomného prelínania sankcionovania fyzickej osoby v trestnom konaní a v daňovom konaní pre totožný skutok. ESLP vo svojej rozhodovacej činnosti vymedzil hranice aplikovateľnosti článku 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k dohovoru v prípade duality trestného konania a daňového konania spôsobom zohľadňujúcim odlišnosti týchto konaní a rozhodnutí v nich prijatých z hľadiska ich účelu, vykonania a dosahu na fyzickú osobu tak, aby nepredstavovali v konečnom dôsledku nespravodlivosť v podobe dvojitého rizika skutočnej ujmy, ale predstavovali integrovaný systém umožňujúci odlišné aspekty protiprávneho konania smerovať predvídateľným a proporcionálnym spôsobom do koherentného (doplňujúceho) celku.¹¹⁾

Osobne sa domnievam sa, že predmetné rozhodnutie ESLP bude mať dosah nielen na oblasť daňového práva a trestných činov daňových, ale bude mať aj obrovský presah i na ďalšie oblasti štátnej správy. Napríklad v prípade, že Slovenská inšpekcia životného prostredia uloží sankciu-pokutu vo veciach správnych deliktov v oblasti životného prostredia, nemožno rovnako vylúčiť, že bude súbežne prebiehať i trestné konanie pre príslušnú trestnú činnosť, ktorej sa páchatel dopustí na úseku životného prostredia.

Vzhľadom na uvedené nemožno vylúčiť, že slovenské orgány verejnej moci sa budú zaoberať prípadným uplatnením zásady *ne bis in idem* aj v prípade súbehu trestného konania a správneho konania (napríklad priestupkového konania), pričom v takomto prípade budú skúmať splnenie podmienok tzv. testu dostatočnej vecnej a časovej súvislosti.¹²⁾

⁹⁾ Pozri uznesenie veľkého senátu trestného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky, zo dňa 4. januára 2017, sp. zn. 15 Tdo 832/2016 na www.nsoud.cz.

¹⁰⁾ K splneniu časovej súvislosti a absencii vecnej súvislosti pozri napr. rozsudky ESLP *Rinas v. Fínsko*, z 27. januára 2015; *Österlund v. Fínsko*, z 10. februára 2015.

¹¹⁾ ČENTĚŠ, J.: Súbeh trestného konania a daňového konania a zásada *ne bis in idem*; *Justičná revue*, 69, 2017, č. 6-7.

¹²⁾ Tamtéž.

Shrnutí:

Autor článku poukazuje na kompetencie správnych orgánov pri rozhodovaní o sankciách v rámci súbehu priestupkov, ale tiež i na zákonné podmienky, za ktorých rozhodujú v priestupkovej agende, či iných správnych deliktov. Tiež na problémy, ktoré sa vyskytujú pri riešení súbehových deliktov v praxi. Zároveň sa snaží vhodným spôsobom poukázať na komparáciu právnej úpravy administratívneho trestania v priestupkovej agende Českej republiky a z jeho pohľadu na značný kvalitatívny odborný posun v tejto agende, ktorý Česká republika zaznamenala prijatím nového zákona č. 250/2016 Sb., o přestupcích, účinného od 1. júla 2017. V článku prezentuje i úskalía pri ukladaní úhrnného trestu v agende súbehových deliktov v konaní pred správnyimi orgánmi v Slovenskej republike.

Ambíciou tohto príspevku je priblížiť slovenskú právnu úpravu správneho sankcionovania, ktorá nie je v tejto oblasti v SR skodifikovaná, a preto i Slovenská republika bude musieť nesporne v krátkom čase *de lege ferenda* nastúpiť obdobnú legislatívnu cestu, akú nastúpila Česká republika v oblasti správneho trestania a snažiť sa prijať obdobnú právnu úpravu, ktorá je obsiahnutá v novom českom zákone o priestupkoch, v ktorom sú podľa názoru autora vhodným spôsobom obsiahnuté jednak procesné, ale i hmotnoprávne inštitúty, ktoré sú nevyhnutné pre kvalitný rozhodovací proces v tejto agende, či už pred správnyimi orgánmi a rovnako i v rámci súdneho prieskumu v konaní pred správnyimi súdmi.